

OHJELMA: Uskontolukutaitokoulutus tarjoaa työkaluja toimittajien työhön marraskuussa 2023

Uskonto konflikteissa, naisten oikeudet ja hijab-kiistat, eläinten hyvinvointilaki ja uskontojen mukaiset ruokavaliot, samaa sukupuolta olevien avioliitto ja kirkot. Muun muassa näitä ja lukuisia muita uskontoon liittyviä kysymyksiä ja tilanteita joutuvat toimittajat työssään tulkitsemaan ja tiivistämään niin kotimaisessa kontekstissa kuin kansainvälisessä uutisvirrassakin.

Toimittajille suunnattu kolmen iltapäivän koulutussarja uskontolukutaidosta tarjoaa tähän työhön tukea ja työkaluja. Koulutuksen järjestää Suomen evankelis-luterilaisen kirkon viestintä yhteistyössä [USKOT-foorumin](#), [Kirkon tutkimus ja koulutuksen](#) sekä [Suomen Ekumeenisen Neuvoston](#) kanssa.

[Ilmoittaudu koulutukseen paikan päällä tai verkossa](#)

Torstai 2.11.2023 "Miksi ne noin tekevät?" – Uskontolukutaito on kansalaistaito

Uskontolukutaitokoulutuksen ensimmäinen jakso paneutuu uskontolukutaidon merkitykseen ja haasteisiin. Kurssin aluksi tarkastellaan myös, miltä näyttää tämän päivän uskontokartta Suomessa ja maailmalla, ja mitä siitä voi tai pitäisi toimittajan lukea. Ajankohtaisteemana on Ukrainan sodan liittymäkohdat uskontoon.

15.00 Kurssin avauspuheenvuoro, arkkipiispa **Tapio Luoma**

15.20 Uskonnot Suomessa ja maailmalla 2020-luvulla. Miltä tämän päivän uskontokartta näyttää ja mitä siitä voi lukea? Tutkija **Kimmo Ketola**, Kirkon tutkimus ja koulutus

15.50 Mikrotauko

15.55 Mitä uskontolukutaito on ja miksi toimittaja sitä tarvitsee? – Johdatus uskontolukutaitoon ja sen kehitykseen. Tutkimuskoordinaattori **Johanna Konttori**, Helsingin yliopisto

16.40 Tauko

16.50 Mikä tekee uskontolukutaidosta niin vaikeaa? – Uskontolukutaidon suomalaiset haasteet. Professori **Aini Linjakumpu**, Lapin yliopisto

17.35 Mikrotauko

17.40 Näkökulma uskontolukutaidon merkitykseen muualla maailmassa. Puhuja varmistuu myöhemmin.

18.10 Mikrotauko

18.15 Ajankohtais-case: Miten uskonto kytkeytyy sotaan Ukrainassa? TT, dos. **Juha Meriläinen**, Kirkkohallitus. Kommenttipuheenvuoro varmistuu myöhemmin.

19.00 Kurssijakso päättyy

Torstai 16.11.2023 "Mitä kirkko tästä sanoo?" – Uskontojen julkiset äänet

Toinen koulutusiltapäivä kääntää katseen uskontojen ääniin julkisuudessa. Uskontojen ja katsomusten kirjo Suomessa on jo suuri, pelkästään kristinuskoa edustavat useat kirkot ja yhteisöt. Miten media näitä monia ääniä hahmottaa, ja miten niitä on mahdollista kuulla? Ajankohtaistapauksena on eläinten hyvinvointilakiin liittyvä uskontojen yhteinen kannanotto.

15.00 Kurssijakson avaus

15.05 Uskonto mediassa. Uskontojen paikat uutisissa ja julkisessa keskustelussa. Professori (1.9. alkaen) **Johanna Sumiala**, Helsingin yliopisto.

15.50 Mikrotauko

15.55 Uskontojen moninaisuus journalismin haasteena. Uskonnontutkijan havaintoja kontakteista toimittajien kanssa. Johtava asiantuntija, dosentti **Jyri Komulainen**, Kirkon tutkimus ja koulutus.

16.40 Tauko

16.50 Kristilliset perinteet rinta rinnan vai monimutkaista moniäänisyyttä? Ekumenia ja sen hyödyt ja haasteet tänään. TT **Minna Hietamäki**, Kirkkohallitus.

17.35 Mikrotauko

17.40 Uskonto ja päätöksenteko. Miten uskonnot näkyvät päätöksenteossa? Professori **Titus Hjelm**, Helsingin yliopisto.

18.25 Mikrotauko

18.30 Ajankohtais-case: Elintarvikkeisiin liittyvät rajoitukset – Miten turvataan uskonnollisten ja kulttuuristen vähemmistöjen perus- ja ihmisoikeudet? Puheenjohtaja **Yaron Nadbornik**, Suomen juutalaisten seurakuntien keskusneuvosto, **Atik Ali**, Suomen Islam-seurakunta.

19.00 Kurssijakso päättyy

Torstai 23.11.2023 "Tämä on osa minua" – Uskontolukutaito yksilön näkökulmasta

Kolmannella jaksolla uskontolukutaitoa – uskonnonvapautta – tarkastellaan yksilön, tavallisen ihmisen, näkökulmasta. Miten yhteiskunta mahdollistaa tai estää uskonnonharjoittamisen - ja mitä ovat uskonnonvapauden haasteet? Näkyykö eletty usko mediassa ja pitäisikö sen näkyä? Entä miltä eletty usko ja sen näkeminen mediassa tuntuu? Ajankohtaistapauksena on antisemitismin tilanne tänä päivänä.

15.00 Kurssijakson avaus

15.05 Virallisen uskonnon ja eletyn uskonnon välinen ero. – Voiko toimittaja tehdä eroa näiden välillä? Yliopistonlehtori, dosentti **Helena Kupari**, Itä-Suomen yliopisto

15.50 Mikrotauko

15.55 Mitä laki sanoo uskonnon näkymisestä työelämässä? Lyhyt oppimäärä uskonnosta ja yhdenvertaisuuslaista työpaikoilla. Lakimies **Ville Hoikkala**

16.25 Tauko

16.35 Islam Suomessa tänään. Puhuja varmistuu myöhemmin.

17.20 Mikrotauko

17.25 Toimittaja, oma usko ja uskontolukutaito – onko omasta vakaumuksesta hyötyä vai haittaa? Puhuja varmistuu.

17.45 Ajankohtais-case: Suomalaisen antisemitismin erityispiirteitä. FM, historian ja juutalaisaineiden opettaja (HJYK) **Daniel Weintraub**

18.15 Mikrotauko

18.20 Katsomusten uutisointi ja läsnäolo mediassa oman uskon kannalta. Eri uskonnollisten ryhmien edustajat keskustelevat omasta näkökulmastaan katsomusten uutisoinnista ja uskonnon läsnäolosta mediassa. Mitä stereotypioita uskontoihin liittyen pitäisi kaataa? Keskustelun vetää USKOT-foorumin toiminnanjohtaja **Katri Kuusikallio**.

Keskustelemassa ovat

- buddhalaisen uskonnon lehtori **Tiina Hyytiäinen**, Suomen Buddhalaisesta Unionista
- luokanopettaja **Mina Khan** Resalat islamilaisesta yhdyskunnasta
- yhteiskunnallinen vaikuttaja **Gurmann Saini** Hindufoorumista
- erityisluokanopettaja, apulaisrehtori **Mirja Tapola** Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkosta
- yliopisto-opettaja, isä **Teemu Toivonen** Suomen ortodoksisesta kirkosta.

19.00 Kurssi päättyy